Školní preventivní program ISŠ Vysoké nad Jizerou pro školní rok 2024 - 2025

Základním nástrojem prevence rizikového chování vyskytujícího se u dětí a mládeže je **školní preventivní program**. Důležitým prvkem ochrany před tímto chováním je výchova ke zdravému způsobu života. Ten zahrnuje složku duševní, tělesnou a sociální, které jsou navzájem propojeny a tvoří harmonickou jednotu.

Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života, a to v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. V rámci tohoto působení, zaměřeného na zvyšování kompetence dětí, je nutné je seznámit a upozornit na základní informace o možnostech a typech rizikového chování, s kterým se mohou během svého života setkat.

Jedná se o problematiku šikany (včetně kyberšikany) a násilí, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, záškoláctví, kriminality a delikvenci, rizikového sexuálního chování, vandalismu, patologického hráčství, ale i projevy rasismu, intolerance, extremismu a antisemitismu.

Základním kamenem strategie prevence je výchova mládeže ke zdravému životnímu stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity), k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti. Mezi základní potřeby a dovednosti člověka dnes patří hlavně schopnost komunikace, týmová práce, dostatek sebedůvěry a dobrá odolnost vůči stresu.

Působení na mladou generaci musí mít charakter výchovně vzdělávací. Jde o proces vytváření a upevňování morálních hodnot, zvyšování sociální kompetence mládeže, rozvoj dovedností vedoucích k odmítání všech forem sebedestrukce, projevů agresivity a porušování zákona.

Naše škola se během školního roku bude i nadále věnovat nabídce činností vedoucích k získání potřebných dovedností. Pro dosažení stanoveného cíle je nutné v rámci preventivních aktivit spolupracovat nejen se všemi složkami výchovně vzdělávacího procesu – mistry odborného výcviku, vychovateli na domově mládeže, ale i s rodiči.

Preventivní program je směřován jak do volnočasových aktivit, tak i do výuky. Pro volnočasové aktivity je plán zpracován tak, aby volný čas studentů plnil funkci relaxační, regenerační, sociálně preventivní a výchovnou. Aktivity probíhají pod vedením kvalifikovaných vedoucích.

V prevenci spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, Policií ČR, Zdravotním ústavem či některými akreditovanými neziskovými organizacemi.

Na začátku každého školního roku jsou žáci seznámeni se Školním řádem ISŠ Vysoké nad Jizerou (viz příloha č. 1), kterým se po dobu studia na škole musí řídit. V případě přestupku proti tomuto školnímu řádu škola postupuje dle jeho pokynů.

Dále škola nabízí různé volnočasové aktivity, které každoročně přizpůsobujeme zájmům dětí. Většinou si mohou volit mez různými míčovými sporty – volejbal,

sálová kopaná, florbal, basketbal. Vedení školy zřídilo na základě zájmů žáků posilovnu, která se těší velké návštěvnosti. Ti, kteří nejsou naladěni na sport, mohou navštěvovat v odpoledních hodinách dílny a rozvíjet své schopnosti a zručnost. Škola nabízí různé kroužky - rallye, opravárenský, motorkářský a svářečský, pod odborným vedením.
Pod záštitou školy se naši žáci účastní i různých charitativních akcí. Konají se prakticky v průběhu celého školního roku: „Srdíčkový den“ a „Den proti rakovině“ Charitativní akce spočívají v prodeji různých předmětů příhodně zaměřených k dané problematice, vybrané peníze žáci během akcí shromažďují v uzavřených pokladničkách a výtěžek sbírky se odesílá pořadatelům.
Během školního roku se žáci účastní sportovních středoškolských her – atletika, fotbal, sálová kopaná, basketbal, volejbal, florbal. V prvním ročníku se účastní lyžařského výcviku, který je součástí školních vzdělávacích programů. Studijní obory mají dále povinný sportovně turistický kurz.
Škola nabízí i kulturní vzdělávání žáků, kdy se žáci každoročně účastní divadelních představení v rámci Festivalu divadelní přehlídky ve Vysokém nad Jizerou či dalších divadelních představení.

Dále jsou k dispozici propagační materiály, filmy a literatura potřebná pro práci nejen preventisty, ale i dalších pedagogických kolegů.
U schodiště do 1. poschodí budovy B je umístěna nástěnka s důležitými kontakty na různá pracoviště, které jsou vstřícní řešit problém nebo poskytnout pomoc.
Blízko ní je umístěna schránka na důvěrné informace týkající se nejrůznějších problémů. Je vybírána 1x měsíčně.
Během školního roku uskutečňujeme (ve spolupráci výchovného poradce a školního preventisty) namátkové testování žáků při nástupu na odborný výcvik.
Součástí preventivního programu školy je:

Školní program proti šikanování

Program se věnuje výhradně řešení šikany, a to prostřednictvím specifické primární prevence a prevence sekundární. Je přílohou Metodického pokynu MŠMT k prevenci šikany ve školách a školních zařízeních (č. j. MSMT 21149/2016).

Obsah školního programu proti šikanování tvoří 13 bodů. Má univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování, a tak vytvořit integrovaný, ucelený preventivní program školy.

Zahrnuje:

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu);
2. motivování pedagogů pro změnu;
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;
4. užší realizační tým (zástupce vedení - nejlépe ředitel, zástupci třídních učitelů z 1. a 2. stupně, zástupce družiny, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog atd.);
5. společný postup při řešení šikanování (viz Příloha č. 6);
6. primární prevence v třídních hodinách;
7. primární prevence ve výuce;
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování;

9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů);
10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách);
11. školní poradenské služby;
12. spolupráce se specializovanými zařízeními;
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

Postupy pro vyšetření a řešení šikany:

První pomoc při počáteční šikaně:	**Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:**
1. odhad závažnosti a formy šikany; 2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi; 3. nalezení vhodných svědků; 4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory); 5. ochrana oběti; 6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru: a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření); b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku); 7. realizace vhodné metody: a) metoda usmíření; b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči); 8. třídní hodina: a) efekt metody usmíření; b) oznámení potrestání agresorů; 9. rozhovor s rodiči oběti; 10. třídní schůzka; 11. práce s celou třídou.	***A. První (alarmující) kroky pomoci*** 1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany; 2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí ***B. Příprava podmínek pro vyšetřování*** 3. zalarmováni pedagogů na poschodí a informování vedení školy; 4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi; 5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře); 6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům ***C. Vyšetřování*** 7. rozhovor s obětí a informátory; 8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků; 9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky; 10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi) ***D. Náprava*** 11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.